

Udviklingsplan for Landsbyen Sølund 2023 - 2024

Landsbyen Sølunds målgruppe

Landsbyen Sølund er et botilbud for voksne med *væsentlige og varige nedsat fysisk og psykisk funktionsnedsættelser*. Det typiske niveau for beboernes udviklingsalder er mellem 0-4 år. Foruden nedsat kognitivt funktionsniveau er det det kendetegnet for målgruppen, at der er tale om multiple og komplicerede problemstillinger. Således har mange af beboerne yderligere handicaps såsom autismespektrum forstyrrelser, Alzheimers, demens, epilepsi, psykiatriske lidelser, tilknytningsforstyrrelser samt, syn - og hørehandicaps.

Der ses fortsat en markant udvikling af målgruppen hen imod en beboergruppe med væsentlig højere levealder (med dertil stødende fysiske og mentale komplikationer) og en beboergruppe med mere sammensatte og komplicerede funktionsnedsættelser. Den faglige og organisatoriske imødekommelse af ovennævnte udvikling kræver løbende justering og individualisering af indsatserne. Således adresserer ændringen i beboersammensætningen væsentlige udviklingsbehov i Landsbyen Sølund både som tilbud og i en arbejdsmiljøsammenhæng. Dette afspejles i Landsbyen Sølunds udviklingsplan.

Kapacitet og efterspørgsel på pladser

Efter fusion med andet kontraktområde i Skanderborg Kommune, bostedet Bavnebjerg, har Landsbyen Sølund nu en samlet kapacitet af 238 døgnpladser, aktuelt 193 dagpladser – herunder et variende antal STU forløb.

Døgnpladserne er fordelt på følgende pladstyper jf. Serviceloven:

- 2 pladser efter Servicelovens § 107 (aflastning)
- 38 pladser efter Servicelovens § 108
- 198 pladser efter almenboliglovens § 105, hvor der leveres ydelser efter Servicelovens §§ 83 og 85

I visitationen til døgnpladserne er der et fokus på at visitere borgeren til en boenhed med en beboersammensætning og faglighed, der matcher den enkelte borgers behov og primære udfordringer – eksempelvis demens, multihandicap, psykiatri, autismespektrumforstyrrelse mv. Der skeles ikke til, om den enkelte plads har Serviceloven eller almenboligloven som lovgrundlag.

Landsbyen Sølund optager fortsat på egen emneliste. Den aktuelle emneliste er pr. primo marts 2022:

- 30 borgere til døgntilbud samt dagtilbud. De 30 borgere kommer fra 14 forskellige kommuner
- 5 til STU

Borgerne på emnelisten bekræfter tendensen, at Landsbyen Sølund i stigende grad efterspørges til en målgruppe med komplicerede problemstillinger i forhold til plejebenhov og udadreagerende adfærd (typisk yngre med betydelige kognitive funktionsnedsættelser kombineret med svære autismespektrum forstyrrelser, psykiatriske lidelser og/eller multihandicaps).

Der har i 2021 været 9 udskrivninger, hvoraf flertallet skyldes dødsfald.

Fokusområder og udviklingsmål for 2023 – 2024

Udviklingsplan for det samlede handicapområde i Skanderborg Kommune

Skanderborg Kommunes Byråd vedtog med budgetaftalerne for 2020 og 2021, at der skulle udarbejdes en samlet vision og strategi for handicapområdet, der skal sætte rammen og retningen for den fremadrettede indsats for borgere med handicap. Således er der nu udarbejdet en *Udviklingsplan på Handicapområdet*, som indeholder en samlet vision og strategi for udvikling af tilbud på handicapområdet i Skanderborg Kommune. Udviklingsplanen indeholder ligeledes situationsbeskrivelser og anbefalinger til retning på kommende udviklingstiltag som vurderes nødvendige, for at Landsbyen Sølund også fremadrettet kan imødekomme efterspørgslen efter højt specialiserede pladser. Dermed er der tale om en flerårig udviklingshorisont, som kan medføre øget finansieringsbehov gennem taksterne.

Udviklingsplanen peger på følgende anbefalinger i forhold til Landsbyen Sølund døgnpladser:

Fastholde målgruppen

Det anbefales, at Landsbyen Sølunds nuværende målgruppe fastholdes. Efterspørgslen fra landets øvrige kommuner matcher fortsat Landsbyens Sølunds kapacitet og kompetencer. Men fordi målgruppesammensætningen har ændret sig over de senere år vil det være afgørende at fremtids sikre Landsbyen Sølund. Dette fordrer, at Sølund også fremadrettet leverer kvalitet, der lever op til lovgivningen, støtter den enkelte beboer med individuelle indsatser og tilbyder gode fysiske og psykiske arbejdsvilkår for medarbejderne. Det kræver en tilpasning af de fysiske rammer samt fastholdelse og udvikling af medarbejdernes kompetencer.

De fysiske rammer

Det anbefales, at der foretages en foranalyse af Sølunds bygningsmæssige rammer. De fysiske rammer matcher ikke i alle sammenhænge beboernes meget individuelle behov. Det udgør en udfordring i kvaliteten af tilbuddet samt arbejdsmiljøet. Dette knytter sig i særlig grad til beboere, der har behov for reduceret stimuli og herunder kontakt med øvrige beboere. De fysiske rammer er en væsentlig forudsætning for at efterleve krav fra såvel socialtilsynet og arbejdstilsynet.

Der er igangsat en foranalyse af dele af Landsbyen Sølunds fysiske rammer. Analysen skal pege på mulige udviklingstiltag, som kan sikre at de fysiske rammer understøtter en højt specialiseret indsats. Analysen forventes færdig juni 2022 og vil herefter indstilles til Byrådet med på videre politisk drøftelser og beslutninger.

Investeringer i de fysiske rammer får betydning for taksterne.

Rekruttering og fastholdelse af kompetente medarbejdere og ledere

Det anbefales, Skanderborg Kommune laver en strategisk og langsigtet indsats for rekruttering og fastholdelse af kompetente medarbejdere og ledere på det specialiserede voksenområde. En sådan strategi skal adressere udfordringerne fra både det nationale, regionale og kommunale niveau. Skanderborg Kommunes specialiserede voksenområde står (i lighed med landets øvrige kommuner) over for massive udfordringer med rekruttering af kvalificeret personale. Dette gælder særligt Landsbyen Sølund og relaterer sig høj grad til skiftende arbejdstider og opgavens psykiske og fysiske arbejdsbelastninger. Det er en forudsætning for en god og effektiv opgaveløsning og et bæredygtigt arbejdsmiljø, at Skanderborg Kommune formår at tiltrække og fastholde dygtige medarbejdere.

Der er igangsat flere initiativer rettet mod denne anbefaling. Her kan nævnes:

- Oprettelse af introduktionsstillinger med henblik på bedre modtagelse og introduktion af nye medarbejdere
- Mere systematik omkring efteruddannelses herunder også formel efteruddannelse eksempelvis merit pædagog
- Højne kvaliteten i rekrutteringsprocesser samt i "branding" af Landsbyen Sølund som arbejdsplads

- Systematiske udviklingstiltag omkring styrkelse af det lokale arbejdsmiljø i boenhederne, der skal medvirke til et mere bæredygtigt arbejdsmiljø

Endvidere har Skanderborg Kommunes Byråd i forbindelse med Budget 2022 – 2025 sat fokus på den aktuelle og fremtidige udfordring med rekruttering og fastholdelse på de store velfærdsområder. Der er således igangsat en analyse af udfordringer og forskellige handlemuligheder i forhold til rekruttering og fastholdelse af kompetente medarbejdere. Målet er at få udarbejdet en samlet strategi for rekruttering og fastholdelse i Skanderborg Kommune og en konkret handleplan på baggrund heraf.

Fastholdelse og udvikling af Landsbyen Sølund som et højt specialiseret tilbud

Udviklingsplan på Handicapområdet peger på et udviklingsbehov i Landsbyen Sølund, såfremt tilbuddet også i fremtiden skal være et landsdækkende højt specialiseret tilbud. Målgruppens behov samt skærpede tilsynskrav stiller nye krav til såvel bygningmassen, udvikling, rekruttering og fastholdelse af kompetente medarbejdere. Landsbyen Sølund oplever allerede nu udfordringer relateret til de fysiske rammer og i forhold til sikring af tilstrækkelig kompetent personale.

Det anbefales, at der udføres en ekstern analyse med henblik på udarbejdelse af en præcis udviklingsplan for Landsbyen Sølund som højt kvalificeret og specialiseret voksenhandicaptilbud. Analysen skal tage udgangspunkt i kvalitetsmodel for socialtilsyn og konkludere, hvilke forudsætninger der skal være til stede, for at Landsbyen Sølund fortsat kan udvikle og opretholde en højt specialiseret indsats samt et bæredygtigt arbejdsmiljø.

Der er endnu ikke taget initiativer til en analyse, der skal give en samlet udviklingsplan for Landsbyen Sølund. Her afventes bygningsanalysen, da den er en central forudsætning for videre initiativer og aktiviteter.

Udviklingsplanen peger på følgende anbefaling for Landsbyen Sølunds Aktivitetscenter:

Nyt tidssvarende aktivitetscenter på Sølunds arealer

Aktivitets- og Dagcenterets og Sølunds Aktivitetscenters fysiske rammer er utidssvarende. De matcher ikke borgernes behov, antallet af borgere og væsentlige arbejdsmiljø behov.

Det anbefales, at der til dagaktivitetsområdet målgruppe skabes et nyt tidssvarende tilbud på Sølunds arealer, som tilgodeser det nuværende behov. Det kunne med fordel ske i et samarbejde mellem Skanderborg Aktivitetscenter og Landsbyen Sølund. Tilbuddene skal etableres og organiseres ud fra borgernes behov og med mulighed for en mere fleksibel indretning samt mulighed for opdeling og skærmning. Det vil både kræve et øget antal kvadratmeter samt tilpasning af de eksisterende fysiske rammer.

Det skal i løbet af de kommende år undersøges, hvorvidt det er muligt at øge kapaciteten i Skanderborg Kommunes aktivitetscentre herunder også Landsbyen Sølunds Aktivitetscenter.

Reducering af sygefravær i Landsbyen Sølund

Reducering af sygefravær er et centralt strategisk udviklingsmål i Landsbyen Sølund, da et betydeligt fravær kan udgøre en udfordring i forhold til opgaveløsning og økonomisk stabilitet.

Arbejdet med forebyggelse og håndtering af sygefraværet igangsættes desuden på baggrund af:

- Forandring i Skanderborg Kommunes Budget 2021 – 2024 som fastlægger, at der skal være en øget indsats for at reducere sygefraværet i hele kommunen
- Direktionens Udviklingsspor 2022, som fastlægger, at der skal sættes lokale mål for, hvor højt sygefraværet skal være samt tydeliggøre, hvordan der arbejdes med og følges op på målet.

Der er i Landsbyen Sølund igangsat initiativer som både sigter mod forebyggelse og håndtering af sygefravær. Forebyggelse sker med fokus på at understøtte et godt arbejdsmiljø hvor belastningsfaktorerne reduceres herunder skabelse af bedre betingelser for opgaveløsningen.

I forhold til håndtering af sygefravær er der i begyndelsen af 2022 igangsat initiativer, der understøtter og sikrer en øget systematik og kvalitet i opfølgningen på henholdsvis drypvis og længere sygefravær.

Da omfanget af fravær er meget forskelligt på tværs af enheder, er der desuden igangsat lokale indsatser og initiativer i alle enheder.

Effektivisering

Landsbyen Sølund arbejder i perioden frem til 2023 med eksekvering af besluttede effektiviseringer på samlet 4 % - 2 % vedtaget i rammeaftalen og 2 % besluttet af Skanderborg Kommune – samlet svarende til ca. 10 mio. kr. Kravet om effektiviseringer betyder, at Landsbyen Sølund kontinuerligt arbejder med et at optimere organisationen og opgaveløsningen. Dette samtidig med at behovet for kvalitet i opgaveløsningen samt kravene fra diverse tilsyn er stigende. Status på effektiviseringerne er, at der fortsat mangler effektiviseringer på cirka 5 mio. Hertil kommer ekstraomkostninger som følge af Corona på 5 mio. kr. Den sidste del af effektiviseringerne har vist sig meget svære at opnå via kontinuerlige optimeringer.